

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 2001-2002

28 februari 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, LANDBOUW, WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag om uitleg van mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over onderzoek naar arbeidsvergunningen bij buitenlandse profrenners in Vlaamse wieleroploegen KBWB

Interpellatie van de heer Jan Laurys tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de uitwerking van de lokale werkinkels
Met redenen omklede moties

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over een gecoördineerde aanpak van de problematiek van permanente campingbewoners

Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme

Donderdag 28 februari 2002

VOORZITTER : De heer André-Emiel Bogaert

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.18 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over onderzoek naar arbeidsvergunningen bij buitenlandse profrenners in Vlaamse wieleroploegen KBWB

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Gardeyn-Debever tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over onderzoek naar arbeidsvergunningen bij buitenlandse profrenners in Vlaamse wieleroploegen KBWB.

Mevrouw Gardeyn heeft het woord.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb een korte vraag aan de minister. Begin deze maand verscheen er in de pers een bericht dat de minister een onderzoek zou instellen naar arbeidsvergunningen bij de Vlaamse wieleroploegen die zijn aangesloten bij de KBWB. Blijkbaar spitst het onderzoek zich toe op een aantal buitenlandse renners die zonder geldige vergunning toch in vast dienstverband rijden bij Vlaamse profploegen.

Mijnheer de minister, op welke manier zult u het onderzoek voeren ? Is er sprake van systematische of eerder sporadische incidenten ? Wordt het onderzoek ook uitgebreid naar de omstandigheden waarin de vele buitenlandse jonge renners stage lopen bij amateurploegen ? Wanneer denkt u klaar te zijn met het onderzoek ?

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb in Het Nieuwsblad ge-

lezen dat er volgens de minister in bepaalde Belgische wieleroploegen buitenlandse wielrenners aan de slag zijn die niet over een arbeidskaart beschikken. Ze verdienen dan uiteraard ook niet het minimumloon. De minister heeft naar aanleiding van dit bericht gezegd dat dit een misverstand was tussen hem en de journalist.

Het onderzoek naar de mensenhandel is toegespitst op de voetbalsport, waar zeer grote misbruiken zijn gebeurd. Ik geloof de minister dat hij geen enkel bewijs heeft dat er ook in de wielersport sprake zou zijn van mensenhandel. Ik vind echter dat, naar het voorbeeld van de volleybal- en basketbalbond, er een akkoord moet worden afgesloten met de Belgische wielerbond. Dat is een preventieve maatregel om misbruiken in de toekomst te voorkomen. In België werken heel wat ploegen met buitenlandse wielrenners. Er is bijvoorbeeld een Zuid-Afrikaan aangesloten bij de wieleroploeg Vlaanderen 2002. Het is dan ook aangewezen dat er controles worden uitgevoerd, want we kunnen nooit voorzichtig genoeg zijn.

Mijnheer de minister, hebt u weet van misbruiken bij Belgische wieleroploegen ? Verder sluit ik me aan bij de vragen van mevrouw Gardeyn.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ten opzichte van de wielersport heb ik vanuit mijn beleid werkgelegenheid twee invalshoeken. Enerzijds is er het tewerkstellingsproject Vlaanderen T-interim, anderzijds proberen we renners in zowel de vrouwen- als mannenploeg de kans te geven om zich te ontwikkelen. Op die manier krijgen ze een opstap naar de professionele wereld en zijn ze wellicht beter beschermd tegen de druk die hen soms verleidt tot het gebruik van verboden producten – doch dit terzijde.

Landuyt

Deze vraag heeft twee aanleidingen. Enerzijds is er het feit dat we in de voetbalsport controles voeren inzake arbeidskaarten en sportbemiddeling. Daarbij komt dikwijls de commentaar dat andere sporten buiten schot blijven. Ons antwoord is dat we proberen alle sporttakken op het rechte pad te houden. Er is nog een tweede aanleiding. In anonieme brieven en klachten, onder meer aan mij persoonlijk gericht, werd gewezen op zogenaamde onregelmatigheden bij bepaalde clubs. Een krant heeft dat uitvergroot in het voormelde artikel.

De problematiek in de wielersport valt niet te vergelijken met die in de voetbalsport. In het wielrennen is er nog geen enkele zweem van uitbuiting of mensenhandel aanwezig. Het klopt wel dat we controles voeren. Het is de bedoeling om met de Vlaamse wielerbond een akkoord af te sluiten om er zeker van te zijn dat de regels nauwgezet worden gevolgd. In de praktijk blijken er een aantal problemen met vestigingszetels van wielerploegen. Die zijn niet altijd duidelijk. Sommige ploegen hebben een dubbele nationaliteit. Het is niet altijd evident te weten vanuit welke positie ze redeneren.

We zijn richtlijnen voor de wielersport aan het opstellen en het is de bedoeling om ongeveer tegen 15 april een stand van zaken opgemaakt te hebben. Daarna kunnen gesprekken beginnen met de Vlaamse wielerbond.

Als conclusie kan ik stellen dat er meer rook is dan vuur.

De voorzitter : Mevrouw Gardeyn heeft het woord.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord. Er moet inderdaad correct worden gewerkt. Na controle bij enkele profploegen stelde ik vast dat die allemaal in de regel waren. Er kan natuurlijk altijd een uitzondering zijn. Het verheugt me dat de minister ook heeft vastgesteld dat er op het terrein goed wordt gewerkt.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Jan Laurys tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de uitwerking van de lokale werkwinkels

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Laurys tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de uitwerking van de lokale werkwinkels.

De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, reeds 2,5 jaar, bij de bespreking van de beleidsnota en de daaropvolgende beleidsbrieven, wijs ik de minister erop dat de uitvoering van het idee van lokale werkwinkel een probleem zou vormen.

Ik wil nog eens herhalen wat ik eind vorig jaar naar aanleiding van de jongste beleidsbrief heb gezegd. De beleidsbrief ging uit van een algemene tevredenheid over de eerste pijler, namelijk de basisdienstverlening en bood een perspectief voor de tweede pijler, de lokale diensteneconomie. Ik heb toen gezegd dat ik daar mijn twijfels over had.

Met betrekking tot de basisdienstverlening zijn er nog heel wat problemen. Ik lees dat er 42 werkwinkels open zijn. Dat is ongeveer de helft van wat op dit ogenblik open had moeten zijn. Er waren er 36 aangekondigd in 2000, 37 in 2001, 27 in 2002 en nog eens 22 in 2003. De openingen zijn niet van een leien dakje gelopen. Het beheerscomité van de VDAB heeft trouwens een extra onderzoek en vergadering gewijd aan deze moeilijkheden. Conceptueel is er duidelijk een probleem. Het is niet duidelijk wie beslissingen neemt op financieel en logistiek gebied. Er wordt met andere woorden nogal wat geïmproviseerd.

Ook de juridische structuur is nog altijd niet duidelijk. Wordt het een VZW of ressorteert alles onder de VDAB ? Veel gemeenten en OCMW's willen omwille van de onduidelijkheden niet meer in het project stappen. Dit geeft uiteraard problemen voor de dienstverlening van de VDAB, die in de werkwinkels al het werk moet doen. Er is nu reeds gebrek aan ruimte in de bestaande winkels. Nogtans staat de uitbreiding met ATB, ESF en degelij-

Laurys

ke meer voor de deur. Vorige week was er in de commissie voor Welzijn een hoorzitting met mensen uit de gehandicaptensector. Ze hebben zich ook beklagd over de integratie in de werkwinkels. Er is ook onduidelijkheid over de financiële tekorten. Die zouden in principe worden verdeeld onder de partners, maar de VDAB heeft hiervoor geen budget.

Wat de tweede pijler betreft, staan we nog nergens. Er zijn daarover in deze commissie al een aantal vragen gesteld. De minister wil hiervoor een beroep doen op de dienstencheques, maar hoe is nog niet duidelijk. Dit alles toont aan dat het project van de lokale werkwinkels slecht is voorbereid. Het idee is goed, maar men heeft nooit geweten waar men naartoe wil. De minister heeft me bij een vorige gelegenheid geantwoord dat dat de bedoeling was. De problemen zouden onderweg wel worden opgelost. Dat lijkt op pure improvisatie. We hebben de indruk dat de werkwinkels die er nu zijn de vroegere plaatsingkantoren van de VDAB vervangen. Die werden eerst afgebouwd en worden nu in een omgekeerde beweging omgebouwd. De meerwaarde van het project 'lokale werkwinkel' is helemaal niet duidelijk.

Mijnheer de minister, u hebt toen in de commissie gezegd dat de werkwinkels eerst moesten improviseren. Pas achteraf zou worden onderzocht welke richting het experiment uitgaat. Op 6 februari 2002 maakte de Christelijke Centrale van Openbare Diensten een open brief bekend. U zult dit waarschijnlijk niet geloven, maar ik wist daar niets van. Op die open brief hebt u een goed antwoord gegeven.

De open brief van het CCOD is een belangrijk document. Hij is gebaseerd op een enquête onder het personeel van de werkwinkels naar aanleiding van een aantal steeds terugkerende klachten. De conclusies van dat mini-onderzoek zijn vrijwel identiek aan de boodschap die ik nu al 2,5 jaar uitdraag. Ik ben hier niet om mijn gelijk te halen, maar spreek uit bekommernis over het werkwinkelproject, waar iedereen achter stond.

Het CCOD heeft het over een amateuristische aanpak. Het gebrek aan een decretale onderbouwing dreigt het project op een miskleun te doen uitdraaien. De inplanting van de werkwinkels loopt vertraging op, en gebeurt in functie van lokale electorale belangen. Er is geen aangepaste infrastructuur. De werkwinkels spelen niet in op specifieke noden van de arbeidsmarkt. Er is teveel improvisa-

tie en te weinig uniformiteit. Elke gemeente richt à la carte haar eigen werkwinkel op.

Deze kritiek is niet louter negatief bedoeld. Het CCOD vindt de werkwinkels een goed initiatief, en heeft ze altijd gesteund. Niemand kan gekant zijn tegen het onder een dak brengen van alle instanties, diensten en instellingen die betrokken zijn bij de begeleiding van werkzoekenden. De werkwinkels zijn een paradepaardje van minister Landuyt en het uithangbord van het werkgelegenheidsbeleid. Het CCOD stelt mijns inziens terecht dat het concept van de lokale werkwinkels werd gelanceerd door een paar architecten op het kabinet, zonder veel betrokkenheid van de partners in het werkgelegenheidsbeleid en de mensen die dit beleid in de praktijk moeten brengen.

Volgens het CCOD worden de werkwinkels vaak misbruikt voor politiek dienstbetoon. Ik vrees dat dat klopt. Ik heb al meermaals gewezen op de talrijke organisatorische en praktische problemen. De knelpuntberoepen worden niet aangepakt en er is te weinig aandacht voor bijzondere doelgroepen, zoals gehandicapten, allochtonen en laaggeschoolden.

De zelfredzaamheid van werkzoekenden wordt vaak onderschat. Veel mensen kunnen nu eenmaal niet overweg met computers, en dus ook niet met het geïnformatiseerde Werkinformatiesysteem van de VDAB. Ze hebben behoefte aan persoonlijke begeleiding.

Er moet te veel worden geïmproviseerd. Het is onduidelijk wie de regisseur is : de VDAB of de gemeente ? Ook de situatie van het VDAB-personeel is zeer onduidelijk. Worden ze werknemers van een nieuwe VZW ? Kortom, de chaotische toestand en een gebrek aan visie lijken ertoe te leiden dat dit project zich vastrijdt. Dat was altijd al een zorg van mij.

Mijnheer de minister, zijn maatregelen niet dringend nodig ?

Mevrouw Veerle Declercq : Mijnheer de minister, ik sluit me aan bij de heer Laurys. Ook wij zijn altijd voorstanders geweest van dit project, maar maken ons nu zorgen. Sinds 2000 werden er maar liefst 18 vragen, interpellaties enzovoort ingediend over dit onderwerp. U hebt vroeger al eens gezegd dat de decretale basis eraan komt. Wat moet er nu gebeuren ? Verwacht u dat het Vlaams Parlement een voorstel indient ?

Minister Renaat Landuyt : Mevrouw Declercq, in deze commissie ligt een voorstel op tafel. Ik heb daarover niets te zeggen. Het is in bespreking.

De voorzitter : Dit voorstel werd afgevoerd omdat het kabinet een initiatief zou nemen.

Minister Renaat Landuyt : Ik heb altijd gezegd dat ik dat voorstel steun. We zouden het samen bespreken.

De voorzitter : Tegen de volgende commissievergadering zal ik in het verslag opzoeken hoe de zaak in elkaar zit. Een welles-nietes-spelletje heeft geen zin.

Mevrouw Veerle Declercq : In de commissie waren we het eens dat het geen zin heeft om aan een voorstel te werken als de regering een ontwerp voorbereidt. Over dat voorstel hebben we echter tot nader order niets meer vernomen.

De heer Jan Laurys : Het voorstel waarvan sprake was afkomstig van de heer Stassen en stamt nog uit de vorige legislatuur. Het stond haaks op de beleidsbrief. Er moest dus iets nieuws komen.

De heer Jacques Laverge : Mijnheer Laurys, u baseert zich op de brief van het CCOD. Ik vraag me af of die wel een objectieve weergave van de feiten biedt. Het project verkeert nog in een proefperiode. Vooraf werd aangekondigd dat er pas na afloop daarvan een decreet zou komen.

Bij zo'n experiment doen zich altijd moeilijkheden voor. Het is nooit gemakkelijk organisaties met een grote mate van autonomie te doen samenwerken. De testfase is nu afgelopen en een evaluatie dringt zich op. Ik geef dit concept veel krediet. Mijns inziens kan het een grote positieve invloed hebben op de opvang en de begeleiding van werkzoekenden.

Minister Landuyt, u hebt nu de opdracht om de werking ervan te herzien en de zaak te verfijnen en te verbeteren. Aanpassingen zijn ongetwijfeld nodig. Wij staan achter deze vereenvoudiging van de werking van de arbeidsmarkt.

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, iedereen steunt het concept van de werkwinkels en van een gede-

centraliseerde arbeidsbemiddeling. Het is dan ook jammer dat we bijna halfweg de legislatuur nog niet zover staan met een van de cruciale instrumenten van het werkgelegenheidsbeleid.

Volgens mij zijn er in deze legislatuur voor de regering twee cruciale opdrachten op het vlak van de arbeidsmarkt. Ten eerste is er de herstructurering van de VDAB : het cruciale orgaan inzake arbeidsmarktbeleid in Vlaanderen. Ten tweede is er het concept van arbeidsmarktbeleid, dat moet evolueren naar een meer gedecentraliseerd concept.

Ik heb begrepen dat we nu met de VDAB concrete stappen aan het zetten zijn, die eerlang ook in de commissie zullen worden behandeld. Wat het decentralisatieconcept betreft, denk ik dat er concrete stappen op het terrein zijn. Alle fracties rond de tafel hier zullen echter beamen dat die concrete stappen op een aantal locaties totaal niet goed functioneren. Er zijn uitzonderingen waar het wel goed functioneert, maar in veel gevallen is dat dus niet het geval. Ter plaatse zijn dan al meerdere keren analyses gemaakt over de vraag waarom het niet goed zou kunnen functioneren.

Het zou me te ver leiden om hier nu een inventaris op te maken van de redenen waarom het niet goed functioneert op die en die locatie. Over het algemeen is er een probleem inzake het functioneren van de VDAB in dit gedecentraliseerd concept – met uitzondering van een aantal locaties. Over het algemeen is de VDAB een te centralistische instelling om in een gedecentraliseerde arbeidsmarkt-aanpak te kunnen functioneren. Daarvoor bestaat op decentraal niveau onvoldoende autonomie in het beheer en in de richting die de VDAB uit moet.

Ik geef een concreet voorbeeld. Intake-procedures worden centraal volledig vastgelegd en zijn weinig lokaal aanpasbaar. Met andere woorden, systemen en procedures die centraal zijn vastgesteld en voor heel Vlaanderen moeten gelden, vertonen weinig soepelheid om aangepast te worden aan de lokale omstandigheden. Dat zijn dus allemaal belemmeringen. Daarnaast is er dan ook nog het organogram van de VDAB.

Dit alles wijst toch op het volgende. Een van de concepten waarover in Vlaanderen een zeldzame eensgezindheid bestaat, namelijk dat het nuttig zou zijn voor de specifieke behoeften van de Vlaamse arbeidsmarkt, dreigt in een soort moeras te verdwijnen. Destijds is er een voorstel geweest om via een decreet meer houvast te bieden aan dit con-

Voorhamme

cept. De heer Stassen was daar toen de initiatiefnemer van. We hebben daarover met meerdere fracties rond de tafel gezeten. Ik denk dat het een te rechte beslissing was om, mee op vraag van het kabinet, toch niet overhaast te werk te gaan, zodat men enige ervaring kon opdoen met wat er op het terrein aan experimenten plaatsvond.

Degenen die over dit voorstel van decreet rond de tafel zaten, waren er zich samen met de heer Stassen zelf van bewust dat de structuur van dat voorstel zo grondig zou moeten worden aangepast, dat het eigenlijk niet operationeel was om als voorstel van decreet verder te worden gehanteerd. De minister heeft echter ook altijd een pleidooi gehouden om al doende te leren en niet onmiddellijk naar echte decreetgeving over te gaan vooraleer men enigszins meer kijk had op het terrein.

Ik denk dat die periode nu meer dan afgelopen is. Het moet toch onze ambitie zijn om er in deze legislatuur nog iets van terecht te brengen. Als dat inderdaad onze ambitie is, is het volgens mij dringend nodig dat er decreetgevend werk gebeurt. Ofwel komt dat decreet van de regering, ofwel komt dat decreet van het parlement. Als het echter niet binnen vrij korte tijd van de regering komt, denk ik dat er een parlementair initiatief moet worden genomen.

Mijnheer de minister, mijn vraag is dan ook of u duidelijkheid kunt bieden over de termijn die u kunt hanteren om eventueel een ontwerp van decreet in te dienen. Zo niet zal er terzake een parlementair initiatief worden genomen.

De voorzitter : Mijnheer de minister, collega's, ik wil hier zelf nog het volgende aan toevoegen. In deze commissie is er vrij veel over deze zaak gesproken. Dat is eigenlijk vanuit twee invalshoeken gebeurd. Ten eerste is er de problematiek van de hervorming van de VDAB. Als ik me niet vergis, is dat voor advies naar de Raad van State. Ik hoop dat dat advies zo snel mogelijk komt, zodat we de debatten over het herdenken van de functie en de uitwerking van de VDAB binnen zeer korte termijn opnieuw in de commissie kunnen aanvatten.

Ten tweede is er, zoals de heer Voorhamme al zei, de tweede pijler : de decentralisatie. De werkwinkel was op dat moment eigenlijk een soort deus ex machina. Iedereen stond erachter, ook al waren we in het begin misschien ietwat onwennig. We hebben dan een werkbezoek gebracht aan Kortrijk. Qua

ligging en infrastructuur functioneerde dat vrij goed op die twee niveaus. Dat was typisch 'midde-len op voorhand'. Dat was een pilootproject. We waren daar inderdaad door gecharmeerd.

Minister Renaat Landuyt : De twee van Aalst werken ook goed.

De voorzitter : Mijnheer de minister, dat is mogelijk, maar ik kan natuurlijk alleen maar spreken over wat ik zelf heb gezien.

Hoe dan ook, op een bepaald moment zijn er dan vragen gesteld over hoe het nu verder moet. Tenzij ik me vergis, is er op een bepaald moment inderdaad gezegd dat het initiatief van de heer Stassen bevroren werd en dat we iets anders zouden uitdenken. De verantwoordelijkheid daarvoor laat ik echter in het midden. Dat zal blijken uit de verslagen van destijds.

Wat deze zaak nu betreft, maakt het eigenlijk weinig uit of de kritiek nu van de CCOD komt of van een andere instantie. De interpellatie van de heer Laurys is inderdaad gewettigd. We weten dat het initiatief zeer goed is en dat het kan bogen op een brede consensus over de partijen heen. Iedereen is het erover eens hoe het zou moeten zijn.

Er dreigt echter iets mis te lopen. Daarmee bedoel ik niet het aantal. Daar gaat het voor mij niet over. Het gaat over de werkwinkels die al open zijn. Werken die zoals het hoort ? In een aantal gevallen blijkt dat niet zo te zijn. Dan vind ik dat we zowel vanuit de regering als vanuit het parlement de volwassenheid en de politieke eerlijkheid moeten hebben om dat vast te stellen.

De commissieleden hebben mijns inziens inderdaad gelijk als ze stellen dat we dringend decretaal werk moeten leveren. Wie het doet, is mij om het even. We moeten echter werk maken van dat zeer goed instrument, dat kan bogen op een ruime politieke consensus. We bevinden ons in de tweede helft van deze legislatuur. We moeten dus dringend werk maken van die tweede pijler van het tewerkstellingsbeleid.

Mijnheer de minister, collega's, in plaats van elkaar in de haren te zitten, zouden we er dus veel beter aan doen om met vereende krachten dat decretaal werk aan te vangen. Zo kunnen we de problemen, die er ongetwijfeld zijn, opvangen.

Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, collega's, er is niet alleen de bevraging van de CCOD aan haar leden, maar er is ook nog een interessante bevraging van het ABVV aan de gebruikers van de werkwinkels, waarvoor we werken.

Die bevraging stemt overeen met de vaststelling van iedereen die met werkwinkels bezig is : de toegankelijkheid is vergroot en er is een grotere toeloop naar de VDAB en naar andere partners. Iedere partner voelt steeds meer het voordeel van de manier van werken via de werkwinkel. De vraag is ook enorm gestegen, en er is ook een grote vraag naar antennes van werkwinkels. Dit wijst erop dat het succes op het terrein voor het publiek wellicht zeer groot is.

Ik denk dat er in het algemeen een verkeerde verwachting is. Op grond van de goede effecten die we hebben van de samenwerking, zijn de verwachtingen wellicht hooggespannen, in het bijzonder voor wat een decreet betreft. De moeilijkheden die ik persoonlijk ken in verband met de samenwerking van verschillende instanties, zijn geen politieke moeilijkheden. In hoofdzaak is er het fenomeen van de samenwerking en de vraag wat samenwerking betekent voor de eigen identiteit. Het zijn de sterkste werknemers, van welke instantie ook, die het grootste probleem hebben. Een goed werknemer identificeert zich immers met zijn organisatie. Door de samenwerking is hij bang dat zijn organisatie op een of andere manier zal moeten smelten met iets anders.

Bij de VDAB heerst een enorme korpsgeest, een sterk groepsgevoel. Dat is het gevolg van het soort management dat daar wordt gevoerd. Daar zijn het dus de sterken die zich bedreigd voelen door de samenwerking met gemeentelijke werknemers, met de OCMW's en vooral ook met de niet-gouvernementele organisaties die ook in dat samenwerkingsverband zitten. Die mensen denken dus dat het een aanval is op de VDAB en vrezen dat ze op een of andere manier zullen moeten opgaan in een werkwinkel. Dat verklaart de opmerking van de mensen van de CCOD. Het is logisch dat dit fenomeen optreedt bij een bevraging binnen de organisatie.

Binnen de VDAB is zelfs nog een ander fenomeen ontstaan, namelijk van mensen die werken binnen de werkwinkel en mensen die buiten de werkwinkel werken. Nu ontstaat zelfs daar een cultuur van VDAB-werkwinkelpersoneel en VDAB-niet-werkwinkelpersoneel. Ik herhaal echter dat dit alles gewoon het gevolg is van het feit dat ze met een enorme inzet hun werk verrichten.

Dan zijn er de gemeentelijke werknemers. In sommige gemeenten is er een cultuur van werkgelegenheidspolitiek, die meestal ook steunt op een of andere sterke ambtenaar. Die ambtenaar is dan ook de eerste om zich bedreigd te voelen door de VDAB, want dan denkt hij dat hij zijn functie niet meer zal kunnen handhaven door het samenwerkingsverband.

Dan zijn er ook nog de mensen van de NGO's. Dat zijn altijd zeer gemotiveerde mensen, want die hebben met projectmatige subsidies een werking opgebouwd. Die hebben altijd in spanning geleefd om hun zaak te kunnen doen voor de mensen, maar ze hebben ook altijd een overlevingsgevecht moeten voeren. Die mensen zijn dus zeer gevoelig voor deze problematiek.

Het voorgaande speelt zich af op het niveau van het personeel. In eerste instantie moeten we echter het onderscheid maken inzake de klanten, dus inzake de doelgroep. Daar komt meer volk over de vloer. Dat blijkt ook uit andere bevragingen, die even wetenschappelijk zijn als deze bevraging. Als men een bevraging doet van doelgroep, krijgt men – gelukkig – de antwoorden van 'contentement' en zelfs nog bijkomende nieuwe verwachtingen.

Alles wat we meemaken, heeft te maken met de werkwijze. Ik heb al de vergelijking gemaakt met de sociale huizen, die ook in het regeerakkoord staan, waar men een andere werkwijze volgt. Daar wil men een decreet met alle beschrijvingen voordat men op het terrein gaat. U kent allemaal het aantal sociale huizen en hoeveel decreten daaromtrent bestaan.

Wij hebben ervoor gekozen om op het terrein niet zomaar lukraak te werk te gaan. Dat is allemaal vastgelegd : waar en waarom komt er ergens een werkwinkel ? Dat is allemaal vastgelegd door een wisselwerking tussen de VDAB, die heel goed weet hoe de doelgroepen per regio in elkaar zitten, en de VVSG, die een procesbegeleider is, en die dus voortdurend bewaakt en nagaat hoe de verhoudingen tussen de gemeenten zijn en hoe de gemeenten zich daarin kunnen inpassen.

Daarnaast is er een permanente evaluatie door consultants. Op die manier doen we al werkend ervaring op en wordt duidelijk waar moet worden bijgestuurd. Mijn aanvoelen blijft dat een decreet al die menselijke en sociaal-psychologische botsingen niet zal oplossen. Ik wil daarvoor waarschuwen.

Landuyt

Tweede uitgangspunt van de werkwinkels is dat ze voor iedereen zijn bedoeld en niet alleen voor de allermoeilijkste werkzoekenden. Ze zijn bedoeld voor werkgevers en werknemers. We hanteren er de filosofie van zelfredzaamheid. Daarom is er de modernste ICT van de Vlaamse overheid terug te vinden. Dat laat zich budgettair ook voelen. Het is dus de bedoeling om afstand te nemen van een eerder caritatief beleid. Degenen die op dat vlak een ander standpunt innemen, leveren daar kritiek op.

Wat betreft die open brief wil ik zeggen dat dat propaganda is, maar doorheen de propaganda zitten er opmerkingen die eigenlijk door mij zijn gemaakt. Degenen die die brief hebben opgesteld, weten dat zeer goed. Ik heb de 42 werkwinkels bezocht. Er zijn er nog vijf klaar om binnenkort geopend te worden. Er zijn ook 59 lokale samenwerkingsakkoorden klaar en er zijn een vijftiental voorakkoorden. Dat zal de komende maanden voor een sneeuwbaaleffect zorgen. Het eindgetal zal op een ander tempo worden bereikt, maar we zijn daar budgettair tegen gewapend.

Uit mijn bezoeken trek ik de conclusie dat we kunnen spreken van een werkwinkelketen. We moeten die term veel meer gebruiken. In de zuiver commerciële branche wordt ook een meerwaarde gehaald uit een gemeenschappelijke noemer. Er is dus wel degelijk uniformiteit. Dat was ook een punt van kritiek van de heer Laurys. Het gevoel dat de lokale werkwinkels overal verschillend zijn en werken, heb ik ook. Ik vergelijk de 42 werkwinkels wel eens met 42 balpennen. Ik pleit ervoor om veel meer de gemeenschappelijke noemer in beeld te brengen. Op die manier kunnen de middelen efficiënter worden gebruikt en krijgen de werkwinkels ruimte om van start te gaan.

Daarnaast wil ik de mensen geruststellen door hen te erkennen als partners in de werkwinkel. Het betekent voor elke organisatie een stap vooruit in de eigen werking, want ze worden toegankelijker. Het is dus geen bedreiging voor de personeelsleden, maar het moet veeleer een eer worden om er te werken.

Inzake samenwerking is er één cruciaal juridisch probleem dat een oplossing moet krijgen, namelijk het feit dat een klant er maar een dossier heeft. Nu blijkt dat we geblokkeerd worden door de wet op de privacy. Het is niet evident dat een werknemer van de Vlaamse overheid in hetzelfde dossier zit als een werknemer van de federale overheid of van een gemeentelijke overheid, laat staan van een

niet-gouvernementele organisatie. We kunnen dit oplossen via het partnerschap binnen het samenwerkingsverband. Erkend worden als een werkwinkelpartner biedt een bepaald statuut waardoor het probleem van de wet op de privacy wordt opgelost.

Er is geen enkele werkwinkel waar het niet functioneert. Ik weet niet waar u dat haalt.

De heer Robert Voorhamme : Mijnheer de minister, het is niet omdat u dat altijd herhaalt, dat dat ook zo is.

Minister Renaat Landuyt : Geef me één adres waar een werkwinkel niet functioneert.

De heer Robert Voorhamme : In de twee grootste functioneert het niet goed.

Minister Renaat Landuyt : Dat is niet waar. Gent is hét voorbeeld van goed functioneren, en staat model. Ik nodig u uit om er een bezoek te brengen. Wat betreft Antwerpen kan ik het volgende zeggen : in Antwerpen functioneert de werkwinkel zo goed als elke instelling er functioneert.

De heer Robert Voorhamme : Het is een beetje kinderachtig om te denken dat het model van Kortrijk of Roeselare in al zijn aspecten automatisch te vergelijken is met het model in Antwerpen. Als u daarvan vertrekt, kan ik aannemen dat u bepaalde zaken niet begrijpt. Zowel in Gent als in Antwerpen wordt door het stadsbestuur een echt werkgelegenheidsbeleid gevoerd. In die twee steden functioneert uw concept niet. Als u dat ontkent, dan bent u er ofwel niet geweest, ofwel droeg u oogkleppen.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Als de minister op bezoek gaat, dan zijn dat speciale situaties. Het functioneert inderdaad dikwijls, maar dat is omdat de mensen zich daar echt voor inzetten. Meestal is de werking gebaseerd op mensen van de VDAB die ondanks onduidelijke richtlijnen en structuren toch hun best blijven doen. Telkens opnieuw proberen ze de zaak recht te houden. De kruik gaat echter zolang te water tot hij barst. Dat is het moment geweest van die enquête.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Ik herhaal dat ik opensta voor alle informatie. Als het klopt dat men dingen voor mij verborgen houdt, dan moet ik daarvan op de hoogte worden gebracht. Ik hoor nu

Landuyt

voor het eerst dat Gent niet zou functioneren, terwijl men mij altijd zegt dat het daar erg goed functioneert. Gent is het typemodel.

Er kan eventueel een onderscheid worden gemaakt tussen de schaalgrootte in Gent en Antwerpen en de rest van Vlaanderen. Een werkwinkel in het landelijke Tielt kan niet op dezelfde manier functioneren als een werkwinkel in Gent. De context is er anders. De zware structuur kan niet zomaar ergens anders worden overgeplaatst. Er moet een onderscheid worden gemaakt. Ik denk persoonlijk dat dat onderscheid te strak is.

Kortrijk voerde altijd al een werkgelegenheidspolitiek. Ik stel vast dat dankzij de werkwinkel er nu ook in Brugge een tewerkstellingspolitiek gestalte krijgt. Er ontstaan via de werkwinkels samenwerkingsverbanden die een positief effect hebben op het werkgelegenheidsbeleid. De dynamiek blijft zorgen voor positieve stappen.

Er kan een politiek probleem ontstaan omdat er opties moeten worden genomen. Moet het werkgelegenheidsbeleid nu volledig lokaal worden ingevuld, of is er nog plaats voor een regionaal werkgelegenheidsbeleid? Voor sommige gemeenten is een werkgelegenheidsbeleid niet evident en iets helemaal nieuw.

Dat kan tellen qua kerntakendebat. Die discussie doorkruist ook het werkwinkelproject. Als een gemeente eraan meewerkt, is dat een vrijwillig engagement.

We moeten er ons echter voor hoeden dat de balans niet doorslaat naar de andere kant. Is een gewestelijk werkgelegenheidsbeleid een goede zaak? De mensen van de VDAB werken lokaal, maar zijn de grootste voorstanders van een gewestelijk beleid. Nationaal is er evenwel nog een instantie die toezicht houdt op het gewestelijk beleid. De lokale wensen zijn niet altijd verantwoord op gewestelijk niveau, want soms ontstaan spanningen tussen het gewestelijk niveau en een lokale directeur die gehecht is aan zijn autonomie en de nationale leiding. Het decreet zal die knoop moeten doorhakken.

Vergeet niet dat tegelijk ook nog eens de operatie Beter Bestuurlijk Beleid en het kerntakendebat lopen. Daarenboven wordt de structuur van de VDAB hervormd. Verder is het ontwerp van decreet inzake het Merit-programma klaar. Het ligt bij de Raad van State voor advies. Ten slotte wordt ook het volledige aanbod van opleidingen gecoörd-

ineerd. De rol van de VDAB in de beroepsopleiding zal daardoor grondig veranderen. De VDAB krijgt een regiefunctie. Al die hervormingen zijn aan de gang terwijl de dagelijkse werking van de VDAB doorgaat.

We willen van de werkwinkels geen VZW's met eigen personeel maken. Op die manier zouden we 140 VDAB's creëren. Universele basisdienstverlening is een opdracht voor de VDAB via de werkwinkels in samenwerking met de gemeenten. Dat is geen centraal dirigisme, maar gewoon nodig om zo efficiënt mogelijk te werken. Uit de praktijk blijkt dat nu veel meer mensen een beroep doen op deze dienstverlening. We moeten de beleidslijnen in het oog houden en de praktische problemen oplossen.

De werkwinkels mogen niet worden gescheiden van de VDAB. We werken met een heel soepel model. Het gebouw waar de werkwinkel zich in bevindt, kan eigendom zijn van de VDAB of van de gemeente of kan worden gehuurd. Die souplesse is nodig om iets te bereiken. De uitbreiding van het aantal sociale woningen staat ook in het regeerakkoord. De werkwinkels zijn er tenminste gekomen. Wie iets wil realiseren, zal altijd met problemen te maken krijgen.

De voorzitter : Mijnheer de minister, komt het verwachte ontwerp van decreet er nu aan?

Minister Renaat Landuyt : Er is een tekst klaar. Momenteel wordt die bekeken door alle betrokkenen. Er worden veel terechte opmerkingen gemaakt over personeelskwesties. De samenwerking gaat gepaard met heel wat moeilijkheden. Een personeelslid van de VDAB moet zichzelf kunnen beschouwen als iemand van de VDAB en tegelijk als iemand van de werkwinkel. Dat mechanisme zullen we inbouwen in het decreet.

Voorts wensen we de werkwinkelketengedachte ingang te doen vinden. De uitstraling naar de buitenwereld toe is heel belangrijk. Voor de interne werking is het cruciaal dat er werkwinkelpartners zullen zijn.

De voorzitter : Is er een tijdschema voor het wetgevend werk?

Minister Renaat Landuyt : De teksten liggen bij mij. Ik zal ze u zo snel mogelijk bezorgen.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de minister, volgens mij onderschat u het probleem. De huidige moei-

Laurys

lijkheden zijn niet uitsluitend het gevolg van de samenwerking van meerdere diensten en organisaties. Aanvankelijk waren alle betrokken personeelsleden heel enthousiast. De grote onduidelijkheid omtrent de leiding van dit project is echter demotiverend. Het is soms niet eens duidelijk wie kapotte lampen in de bureaus moet vervangen. Dat is het fundamentele probleem.

Ik ga me niet uitlaten over het bewuste onderzoek. Uit de ondervraging van het personeel blijkt duidelijk dat er nu sprake is van pure improvisatie. De VDAB werkt niet te centralistisch. Er is grote behoefte aan duidelijkheid en structuur. Het decreet moet daarin voorzien.

Minister Renaat Landuyt : Ik begrijp die kritiek. Mensen die de zaken scherp stellen, vinden dat ofwel de gemeente, ofwel de VDAB de baas moet zijn. Als ik het op die manier moet bekijken, dan kies ik voor de VDAB om verbroekeling te vermijden. Het is niet de bedoeling gedecentraliseerde VDAB's tot stand te brengen. De boekhouding zal bijvoorbeeld centraal worden bijgehouden. Het heeft geen enkele zin daar een kleine organisatie mee te belasten. De ondersteuning vanwege de VDAB is er dus omwille van de efficiëntie. Het staat de werkwinkels echter vrij om bijvoorbeeld hun eigen verantwoordelijken aan te duiden.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de minister, zo werkt dat niet. U moet de eindverantwoordelijken aanduiden. Dat is een vraag van de sector zelf.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer Laurys, dat is de manier waarop de zaak momenteel draait. Het kan dus wel. Voor praktische regelingen wil ik veel autonomie laten.

Dit model functioneert het best in de eerste werkwinkel van Gent. Het VDAB-personeel werkt er op een lokale manier. Een nauwe samenwerking met de lokale partners is een natuurlijke reflex voor hen – steeds binnen de VDAB-politiek. Lokaal handelen en globaal denken kan evenwel niet worden opgelegd met een decreet. Een decreet bevat politieke richtlijnen. In dit geval houden die in dat de VDAB een sturende en coördinerende rol heeft. Als mensen plaatselijk een goede overeenkomst sluiten, wil ik daar echter ruimte voor laten.

Mevrouw Veerle Declercq : Mijnheer de minister, eens te meer zegt u hoe goed het allemaal gaat. Dat is niet zo. U zou beter eens luisteren naar de minder positieve signalen. Het gemis van een de-

creet is de oorzaak van veel onduidelijkheid en problemen.

Ik verneem dat u kiest voor de VDAB. Verliest de samenwerking daardoor niet aan kracht ?

Minister Renaat Landuyt : Iedereen kijkt met argusogen naar de VDAB. Er is echter niet veel keus. Ofwel zegt u dat het de gemeente is, ofwel zegt u dat het de VDAB is. Er is geen tussenweg.

Ik zoek echter wel nog een tussenweg. Ik kies voor de VDAB, maar de samenwerking moet worden bevorderd. We installeren nergens een werkwinkel als de gemeente daar niet mee akkoord gaat. Dat is de kern van het verhaal. Het is geen plaatselijk kantoor van de VDAB. Het is een samenwerkingsverband. Daarom zijn die werkwinkels trager opgestart dan wij zouden hebben opgelegd. We hebben het tempo niet eens in de hand. We kunnen dat alleen maar stimuleren, net zoals we kunnen stimuleren dat er wordt overeengekomen. Dat is soms een beetje moeilijk, maar het functioneert tot mijn verwondering zelfs vlotter dan ik had gedacht. Het kan maar als we meer die sfeer van samenwerking hebben. Als ik te vroeg lijnen zou uitzetten, zou men niet willen meedoen. Ik zou dan als 'een baas' overkomen. Dat is juist de moeilijkheid : men eist een baas, maar men wil geen baas, want dan is er geen samenwerking meer. We moeten erin slagen om die gelijkheid van partners te bewaren.

Het heeft echter weinig zin om bepaalde oefeningen te maken. Het heeft weinig zin om te stellen dat we de gelijkheid van de partners gaan vinden door te zeggen dat we de boekhouding aan de gemeenten geven en de inhoudelijke sturing aan de VDAB geven. Ik ben te veel in de juridische wereld en in de politiewereld geweest om te weten dat alles blokkeert als men die twee kanalen gaat scheiden. Dat is zoals op de rechtbanken het verschil tussen de hoofdgriffier en de voorzitter. Twee leiders is geen leider.

Er moet natuurlijk wel altijd samenwerking zijn. Dat is de moeilijkheid. Op het terrein zitten er mensen met één visie en mensen met een andere visie. Die kanaliseren dat. Via ieder conflict zitten ze die discussie te pushen. We zullen dus inderdaad wel duidelijke knopen moeten doorhakken.

Mevrouw Veerle Declercq : We kijken uit naar het ontwerp van decreet. We hopen dat dat er zo vlug mogelijk komt.

De heer Robert Voorhamme : Mijnheer de minister, het concept van de werkwinkels is een bottom-

Voorhamme

upbenadering. Elke bottom-upbenadering is bedoeld om te mislukken als er geen duidelijk kader is. Dat is een van de uitgangsprincipes van organisatieleer.

Het verblindt de minister misschien in zeker opzicht dat er verschillen zijn van plaats tot plaats. Daarover wil ik echter het volgende zeggen. Als er in een bottom-upbenadering geen duidelijk kader is, en als er een ongelooflijk onevenwicht is tussen de partners, dan is het natuurlijk de sterkste partner die vanzelfsprekend de leiding neemt. Op die plaatsen evenwel waar dat onevenwicht niet zo evident is, ontstaan er problemen. Het is dus in de grote gemeenten, waar er zowel op het niveau van de gemeente als op het niveau van de derden voldoende kloeke partners aanwezig zijn, dat er problemen zijn. Waar er geen onevenwicht is, dus waar er geen vanzelfsprekende suprematie is van een van de partners, daar zijn er problemen in organisatie.

Mijnheer de minister, u kunt nog wel eens uithalen naar Antwerpen, maar ik wil u het volgende zeggen. Inzake arbeidsmarktproblematiek is uw eerste probleem in de grootsteden gesitueerd. Als u uw verantwoordelijkheid wilt nemen inzake arbeidsmarktbeleid, moet u daartegenover de juiste verantwoordelijkheid nemen. U zegt dat de VDAB hierin de leidende rol zal moeten nemen. Dat is een optie, en een optie is natuurlijk beter dan geen optie.

Ik wil enkel voor het volgende waarschuwen, en ik verwijs daarbij naar de situatie in het onderwijs. Daar proberen we vandaag via een zeer ingewikkelde discussie iets te veranderen. In het onderwijs voelen we namelijk aan dat er geen behoefte meer is aan al te grote dictaten vanuit de Guimardstraat of vanuit het centraal bestuur van de ARGO aan de scholengemeenschappen.

Hetzelfde is ook van toepassing op de arbeidsmarkt. Als we vinden dat er een gedecentraliseerd arbeidsmarktbeleid moet worden gevoerd, moeten we vermijden dat er een te groot gewicht is van een centralistisch systeem. Daarin moet men duidelijk het onderscheid maken tussen technische, organisatorische kwesties en de ruimte, de soepelheid en de flexibiliteit om te kunnen inspelen op het lokale.

Als men de intakecomputer van de VDAB gaat bekijken, dan zal men zien dat die identiek is in geheel Vlaanderen, in welk kantoor men ook komt. U kunt zeggen dat dat het universele recht is van

de werkzoekende. Ik zeg u dat dat in een aantal gevallen een handicap is in een modern arbeidsmarktbeleid. Ik stel vast dat de procedures die de ambtenaren van de VDAB moeten volgen als ze een intakegesprek doen met bepaalde mensen, in geheel Vlaanderen identiek zijn. Er bestaat geen soepelheid om rekening te houden met het feit dat sommige werkwinkels in sommige buurten met zo'n totaal verschillend publiek te maken hebben, dat er een aanpassing moet gebeuren. Die ervaring bestaat ook bij de ambtenaren van de VDAB, maar zij hebben niet altijd de mogelijkheid om met een voldoende mate van autonomie daarop te kunnen inspelen. Volgens mij leidt dat op den duur tot een soort verzuring, zowel bij degenen die moeten werken, die de partners zijn van de ambtenaren van de VDAB, als bij de ambtenaren van de VDAB zelf.

Daarom zeg ik u dat het hoog tijd is dat er duidelijkheid komt. Als u het model van Delhaize wilt introduceren, ook bij de VDAB, dan is het hoog tijd dat daar ook decreetgevend werk over kan gebeuren. Ik kijk met ongeduld daarnaar uit.

Minister Renaat Landuyt : Ik ben meer voor Carrefour, maar dat terzijde.

Eén belangrijk en interessant document om de discussie te begrijpen, is de beleidsnota werkgelegenheid van Antwerpen. U moet dat document eens lezen. Mijns inziens is dat de stadsstaat Antwerpen, die het allemaal gaat doen met subsidies van ons. Inhoudelijk botst het echter. U moet het maar eens lezen. Men wil daar een eigen SERV oprichten en een eigen studiedienst. Men wil daar dus alles opnieuw doen. Dat is natuurlijk inhoudelijk gevaarlijk. Het is immers niet compatibel met het systeem van de werkwinkel.

Wat die unieke situaties betreft, die zijn er ook. De werkwinkel van Borgerhout is de enige werkwinkel waar de mensen met hun hond niet binnen mogen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heren Laurys en Schuermans en door de heren Laverge, Voorhamme, Bogaert en mevrouw Declercq werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Voorzitter

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over een gecoördineerde aanpak van de problematiek van permanente campingbewoners

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Roegiers tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over een gecoördineerde aanpak van de problematiek van permanente campingbewoners.

De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, op basis van het campingdecreet van 1993 moesten de campinguitbaters uiterlijk tegen 31 december 1999 over een exploitatievergunning beschikken. Daarvoor moesten ze voldoen aan alle in het decreet opgesomde voorwaarden, zoals brandveiligheid, hygiëne, milieunormen, enzovoort. Twee voorwaarden lagen wat moeilijker : de verplichting om de terreinen juist te zoneren, en het verbod op permanente bewoning.

Uit sociale overwegingen werd in 1999 het campingdecreet gewijzigd. Dat voorziet in een uitdoofscenario voor permanente bewoning op campings, uiterlijk tegen eind 2005. Uitbaters kunnen, ondanks de aanwezigheid van permanente bewoners, een voorlopige vergunning bekomen. Het terrein moet uiteraard voldoen aan de andere voorwaarden.

Mijnheer de minister, in antwoorden op vroegere vragen om uitleg hebt u gezegd dat het dossier van de permanente campingbewoners niet het meest aangename is. Het is een versnipperd dossier, daarvoor zijn de bevoegdheden die ermee te maken hebben, verdeeld over verschillende ministers. Het is geen marginaal probleem. Uit cijfers van juli 2001 blijkt dat er 2.120 permanente bewoners op campings leven. Dat zijn enkel de officieel gedomicilieerde bewoners. Vermoedelijk gaat het in totaal om 4.000 mensen.

Ongeveer de helft van de permanente campingbewoners zijn alleenstaanden, voor het grootste deel

mannen. De gemiddelde leeftijd is 46 jaar. Dat is hoger dan de gemiddelde leeftijd in Vlaanderen. Van de koppels zonder kinderen die op campings wonen, is ongeveer 70 percent ouder dan 54 jaar. Campingbewoners hebben vaak gezondheidsproblemen. Een vierde lijdt aan een chronische ziekte of heeft een gezondheidsprobleem dat meer dan een jaar aanhoudt. Liefst 30 percent kampt met financiële schulden, de helft is bestaansonzeker, en 14 percent zijn ronduit arme mensen.

Mijnheer de minister, het gaat dus over een groep mensen voor wie de rechtszekerheid bijna onbestaande is. Dat blijkt uit hun verhouding met de campinguitbater. Ze krijgen te maken met willekeurige stijgingen van de huurprijs van hun caravan, willekeurige prijzen voor nutsvoorzieningen, onredelijk hoge prijzen voor water en elektriciteit. De uitbater betaalt vaak één enkele kabelaansluiting, maar laat daar dan tientallen campingbewoners – vaak tegen duizelingwekkende prijzen – van 'genieten'. In veel gevallen worden permanente bewoners ook verplicht bepaalde aankopen, bijvoorbeeld gasflessen, bij die uitbater te doen, vaak alweer tegen woekerprijzen.

Mijnheer de minister, u zult het met me eens zijn dat permanente campingbewoners constant met het zwaard van Damocles boven het hoofd leven. Ze zijn nochtans niet de enigen die met dit probleem kampen. Ook enkele burgemeesters die te maken hebben met permanente bewoning op een van de campings in hun gemeente, zitten met de handen in het haar.

Ik stel deze vragen niet alleen aan u. Ik heb de ministers van Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Welzijn gelijkaardige vragen voorgelegd. Op grond van gegevens van 28 januari 2000 stelde u dat er van de 456 terreinen 269 vergunbaar waren. Slechts 42 van die 269 campings hadden toen een vergunning gekregen. 97 zouden er een krijgen binnen afzienbare tijd. 9 vergunningen werden definitief geweigerd. Hebt u er een idee van hoeveel van die campings permanente bewoners tellen ? Kloppen de cijfers over permanente campingbewoning die ik heb geciteerd ? Beschikt u over recentere gegevens ?

De Interdisciplinaire Technische Werkgroep Campings heeft een uitdoofscenario uitgedacht, en heeft tot taak de gemeentelijke begeleidingsplannen te volgen. Wat zijn de resultaten tot nu toe ? Hoe evalueert u zelf de werking van de ITWC ? De slagkracht van die ITWC is veeleer beperkt, hoewel dat orgaan het probleem van de permanente bewoners zou moeten oplossen. Denkt u dat

Roegiers

Toerisme Vlaanderen nog steeds het best geplaatst is om dit orgaan te leiden ?

Het campingdecreet bevat geen voorwaarden die uitbaters verplichten de woon- en rechtszekerheid van permanente campingbewoners minimaal te garanderen. Kan er alsnog zo'n sociale clausule worden gebruikt bij de toekenning van vergunningen ? Het is essentieel dat er door de overheid minimale spelregels worden opgelegd om campingbewoners tegen de grofste misbruiken te beschermen. Wat is uw standpunt daarover ?

Wie is eigenlijk de coördinerende en bevoegde minister voor het beleid ten aanzien van de permanente campingbewoners ?

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, collega's, wat we nu doen, is de uitvoering van het campingdecreet van 1993. Daarin werd voorzien in een termijn van zeven jaar om een en ander in orde te brengen. Die termijn liep tot eind 1999.

Bij mijn aantreden op 13 juli 1999 heb ik gemerkt dat er de afgelopen 6,5 jaar niet zo veel tijd was besteed aan dit probleem. Er was alleen een overgangsregeling uitgewerkt voor de campingbewoners. Voor het overige was er aan de uitvoering blijkbaar geen prioriteit gegeven, zodat we dreigden terug te keren naar de sfeer van normvervanging, wat altijd troef is geweest in de gezonde lucht van de campings.

Om dat te vermijden hebben we van in het begin een strak tempo opgelegd aan alle diensten. De problematiek van vandaag was op dat moment eigenlijk de gemakkelijkste dankzij de overgangsregeling voor campings in een gemeente met een planning voor de opvang van de sociale problemen die achter de permanente campingbewoning schuilgingen. Waar zo'n planning bestond, kon de camping niet gestraft worden gedurende een overgangperiode tot 2005.

Het uitgangspunt van de wet van 1993 was dat campings bedoeld zijn voor toerisme, en niet voor sociale huisvesting. Er werd duidelijk voor geopteerd de campings als toeristisch product te beschermen. Ze mogen dan ook niet gebruikt worden als goedkope woonterreinen of als een middel om te kunnen wonen waar anderen dat overeenkomstig de ruimtelijke ordening niet mogen. Dat is een politieke optie.

Campings mogen bijgevolg ook niet dienen om mensen uit te buiten door hen een onwaardige woning te geven. Wat goed is voor een vakantie, is niet altijd geschikt voor permanente bewoning. In 1993 werd een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de sociale huisvestingsproblematiek en de toeristische problematiek.

De verdere uitvoering waarvoor ik vandaag bevoegd ben, betreft de problematiek van de campings die geheel of gedeeltelijk in zones liggen die volgens de ruimtelijke ordening niet voor deze vorm van recreatie bestemd zijn. Er bestaat een hele procedure, die samen met de provincies is uitgewerkt. Sommige campings zitten nu in een overgangsfase in afwachting van het actualiseren van bepaalde regionale indelingen. Daarover ging uw vraag echter niet.

Momenteel beschikken we in Vlaanderen over 342 vergunbare terreinen. Alle terreinen die op campings leken, maar geen camping waren, zijn uitgezuiverd. Tal van terreinen zijn onder druk gesloten. Vorig jaar waren er nog 450 vergunbare terreinen, nu nog 342. Sommige uitbaters hebben zelf besloten om geen poging meer te doen en hebben hun terrein gesloten. Anderen hebben gekozen voor een ander concept.

Ook de 342 campings hebben nog niet allemaal een vergunning, omdat er nog veel in een overgangperiode zitten. 195 hebben een vergunning, 47 vallen onder de overgangsregeling voor zonevreemde terreinen. In 2003 moet dat uitgeklaard worden. 9 terreinen moeten hun activiteiten op 1 maart – dus morgen – stopzetten.

De overgangsregeling is een heel technische aangelegenheid. Nu en dan wordt een categorie uitgesloten omdat we er zeker van zijn dat ze nooit vergunbaar zullen zijn. Die mensen krijgen een bericht dat ze zes maanden tijd hebben om hun camping te sluiten.

De procedure is de volgende. We delen mee dat er geen vergunning wordt verleend, en dat de camping dus niet meer mag worden geëxploiteerd. Onze ambtenaren stellen een proces-verbaal op als er na de vervaldag nog een uitbating is. Dat is uiteraard pas zichtbaar in de vakantieperiodes. De pv's worden naar de bevoegde procureur des konings gestuurd. Geregeld is er een overleg met de procureurs, waarin wordt nagegaan welk gevolg er aan de pv's is gegeven, en of er inderdaad een strafdossier is opgesteld zodat de rechtbank de definitieve sluiting kan uitspreken.

Landuyt

Soms heeft het ook te maken met ruimtelijke ordening, zodat er andere procedures nodig zijn. Er treden in de verschillende gedingen gespecialiseerde advocaten op. Er is dus ook stilaan een gestructureerd juridisch verzet. Toerisme Vlaanderen doet in elk geval zijn werk. Ik dring er voortdurend bij de parketten-generaal op aan de procureurs aan te manen dit als een prioriteit te beschouwen en het effectief op te volgen. Dat is cruciaal. Als de mensen ondervinden dat de procureurs geen gevolg geven aan de pv's en dat hun zaak toch niet naar de rechtbank wordt verwezen, dan denken ze dat het toch mag. We moeten tegen die mentaliteit vechten. Mijn bevoegdheid houdt evenwel op zodra er een pv is opgesteld.

Er zijn dus 342 vergunbare terreinen. 195 hebben een vergunning, en 47 zitten in een overgangsregeling als zonevreemde terreinen. 9 terreinen moeten morgen sluiten. Van 91 andere terreinen loopt het dossier nog. Binnenkort zullen ze in orde zijn. Onze diensten hebben ongeveer 82 pv's opgesteld over campings die zonder vergunning worden geëxploiteerd. In deze gegevens zitten uiteraard overlappingen.

Van de gemeenten krijgen we ongeveer om de zes maanden gegevens over de bewoning die resulteren uit een bevraging. De jongste gegevens dateren van 1 juli 2001. Daarin is sprake van 1.256 gezinnen. Dat kan mogelijks overeenstemmen met het aantal personen dat u noemde. Ik geloof dat die gegevens hiervan werden afgeleid, rekening houdend met éénpersoonsgezinnen en gezinnen bestaande uit meerdere personen.

Betreffende de samenstelling van de populatie wil ik een en ander nuanceren. Er zijn, meestal aan de kust, gepensioneerden bij, die hun woning hebben verkocht, soms in het recente verleden, en zich hebben gevestigd in een beter huisje op een camping met de bedoeling daar in de gezonde lucht te wonen, op een plaats waar andere mensen nooit een vergunning zouden krijgen om te wonen. Er is dus binnen de populatie een onderscheid tussen echte sociale gevallen en anderen.

Schematisch gezien wordt de sociale problematiek vooral in de Kempen en deels in sommige gemeenten aan de kust aangetroffen. Daarnaast is er de problematiek van het beter leven dat gepensioneerden voor zichzelf organiseren, voortdurend inspelend op de dubbelzinnige houding van de exploitant en van de gemeente. De gemeente gaat immers niet altijd tegen de dubbelzinnigheid in. Er

spelen tal van mechanismen. We moeten voortdurend de druk op de ketel houden en duidelijk maken wat kan en wat niet kan.

Op grond van onze bevoegdheid om vergunningen af te leveren aan campings, gaan we na of de gemeente heeft voorzien in een planning. In dat geval kunnen we tot 2005 niet reageren. Als de camping in orde is, moet de gemeente voor een planning zorgen. De ene gemeente is daar dynamischer mee bezig dan de andere.

De vragen over de interne werking van de regering zijn nogal gedetailleerd. Ik breng het tot zijn essentie terug. Over de verantwoordelijkheden op dit vlak zijn er nog in 1999 afspraken gemaakt. De aspecten van ruimtelijke ordening worden behandeld in samenspraak met de minister van Ruimtelijke Ordening. De problematiek die vandaag ter sprake is gebracht, betreft het wonen. In afwachting van 2005 behoort dat op vergunde campings niet eens tot mijn bevoegdheid maar tot die van de minister van Huisvesting, wie ik steeds vraag prioriteit te geven aan de hulp aan de sociale gevallen. Dat is altijd mijn opinie geweest.

De voorzitter : De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers : Mijnheer de minister, u hebt in het begin gezegd dat de buitenlucht gezond was. In de loop van uw antwoord hebt u verwezen naar een aantal gepensioneerden die aan de kust gaan wonen. Ik twijfel daar niet aan.

Dat is echter niet het probleem. Het gaat hier om mensen die vaak uit armoede, wegens de sociale uitsluiting, wegens een echtscheidingsprocedure of welke reden dan ook naar een camping trekken. U weet waarschijnlijk beter dan ik dat het vaak om zeer schrijnende, sociale gevallen gaat. Ik wil het dan ook niet hebben over mensen die van hun pensioen willen genieten. Indien alles in orde is, gun ik ze dat van harte. De mensen waar u naar hebt verwezen, vormen een minderheid.

Ik had u een vraag gesteld over ramingen van niet-gedomicilieerde mensen op campings. De diensten van Toerisme Vlaanderen leggen toch regelmatig bezoeken af aan de campings. Zij moeten toch in staat zijn om een schatting te geven.

De burgemeesters die ik over de begeleidingsplannen heb aangesproken, zeggen dat ze klem zitten. Ze weten niet hoe ze de problemen moeten aanpakken. Senator Vankrunkelsven heeft in zijn gemeente ongeveer 100 permanente campingbewoners. Die mensen willen daar blijven wonen. Ze

Roegiers

willen zelfs niet horen van een uitdoofscenario. Ze hebben het over een uitsterfscenario. Ze willen enkel weg op het moment dat ze er het bijltje bij neerleggen.

Veel mensen wonen graag op die camping. Bij mijn weten heeft enkel de gemeente Zemst een antwoord geboden via een sociaalhuisvestingsproject. De gebouwen zijn op basis van het leven op een camping geconcipeerd. Er zijn grote voortuinen en er werd rekening gehouden met het leven op een camping. De burgemeesters hebben problemen. Daarom wordt er geen vooruitgang geboekt.

Over de coördinatie binnen de regering hebt u gezegd dat elk op zijn terrein bevoegd is. Dat is ook logisch. Is er echter bij het samenroepen van een IKW een minister die de zaak coördineert en zich met de algemene problematiek van de bijna 4.000 campingbewoners bezighoudt ? Daar hebt u me geen antwoord op gegeven.

Minister Renaat Landuyt : De bevoegdheidsverdeling is heel duidelijk : over de sociale problematiek inzake huisvesting is de minister van Huisvesting verantwoordelijk.

Het kader waarbinnen ik moet werken, is dat van het decreet van 1993. De burgemeesters zeggen dat ze geen oplossing vinden. Ze willen er ook geen zoeken. Ik begrijp hun positie, want ze hebben geen politiek van sociale huisvesting moeten voeren. Voor hen is de sociale huisvesting de camping.

Het decreet stelt dat indien iemand een camping wil uitbaten, hij ervoor moet zorgen dat er geen permanente bewoning is. Er is dus een oplossing voor die terreinen. Ze moeten de camping sluiten en nagaan of het terrein in een woongebied ligt, want dan moeten ze er een woongebied van maken. Dat is de keuze.

De mensen willen daar niet weg. Degenen die niet weg willen, zijn geen sociale gevallen. Ze zitten daar goed. Ze willen er immers blijven wonen. Ze zitten in de natuur. Ze richten actiecomités op om hun doel te bereiken.

Ik ben op de campings geweest. Het is daar leuk wonen. Er is echter een vervelend probleem, namelijk dat van de zonevreemde woningen. Als het om een sociaal probleem gaat, dan moeten de burgemeester en de minister van Huisvesting een sociale politiek voeren.

De zaken worden echter met elkaar vermengd.

De heer Jan Roegiers : Dat is de kern van het probleem.

Minister Renaat Landuyt : Degenen die pleiten voor de mogelijkheid op een camping te wonen, moeten het decreet aanpassen.

Als lid van de uitvoerende macht zijn mijn handen gebonden : de campinguitbater moet een keuze maken en de gemeente moet een keuze maken. Als het om een woonprobleem gaat, dat moet er alles aan worden gedaan om de mensen een woonst te bieden. De camping moet dan worden gesloten omdat het geen camping meer is.

Indien men de twee wil vermengen, dan moet in het decreet op de Ruimtelijke Ordening worden opgenomen dat er plaatsen zijn waar men recreatie en wonen kan combineren en bovendien dat er naast kamperen nog kan worden gewoond op een camping.

Mijnheer Roegiers, vergis u niet : heel wat permanente bewoners wonen daar zonder dat ze in de miserie zitten.

De heer Jan Roegiers : Wat dat betreft verschillen we van mening.

Minister Renaat Landuyt : Er zijn mensen die tientallen sociale woningen hebben geweigerd. Ik begrijp hen.

De heer Jan Roegiers : Dat is toch logisch. Ze hebben een heel sociaal netwerk opgebouwd. Die mensen willen daar niet zo maar weg. Ze hebben daar een veilig nest gevonden. De reden is niet omdat de lucht daar zo blauw is, zoals u zegt.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer Roegiers, dan moet u ervoor pleiten dat de mensen het recht hebben om in zo'n veilig nest te wonen. Dat is een optie. Als uitvoerder van een decreet is het enorm vervelend dat ik vanuit het parlement voortdurend onder druk wordt gezet om het te schenden. Ofwel wordt het decreet aangepast – en daar valt iets voor te zeggen, dat is een maatschappelijke keuze -, ofwel voeren we het decreet uit en dan moeten we ons daarbij neerleggen. In de huidige situatie is een camping geen sociaal opvangnet.

In 1993 werd erover gediscussieerd of die mensen daar wel menswaardig woonden. De campinguitbater had een aantal gewone caravans. De mensen van het OCMW konden daar zeer goedkoop te

Landuyt

recht. Op dat moment heeft het Vlaams Parlement beslist dat die sociale politiek moest worden stopgezet.

Alles inzake sociale huisvesting en ruimtelijke ordening wordt op de helling gezet omdat een bepaalde groep op een camping wil blijven wonen. Dan moeten we maar beslissen de campingbewoners als een aparte categorie te beschouwen. Dat is een maatschappelijke keuze. Is het menswaardig niet-zigeuners op een camping te laten wonen? Is het correct dat we in zones waar campings staan, mensen laten wonen terwijl dat in tegenspraak is met het decreet op de Ruimtelijke Ordening? We moeten er ten slotte ook rekening mee houden hoe we de campings in Vlaanderen etaleren.

De heer Jan Roegiers : Ik zal volgende week een vraag stellen aan minister Van Mechelen over het aspect van de ruimtelijke ordening.

Er zijn twee vragen waar ik nog geen antwoord op heb gekregen. Zo heb ik het gehad over de uitbuiting waar de permanente campingbewoners vaak mee worden geconfronteerd. Ik suggereerde om in dat verband tot 2005 te werken met een sociale clausule bij de toekenning van die vergunningen.

Ik heb het ook gehad over minimale spelregels die de overheid zou kunnen opleggen om de campingbewoners te beschermen tegen de ergste misbruiken.

Minister Renaat Landuyt : Ik ben niet bevoegd om extra voorwaarden op te leggen. We zijn er wel voor aan het zorgen dat er slechts mag worden gewoond op vergunde campings als dat op een sociaal correcte manier kan gebeuren. Die keuze botst natuurlijk wel met de ruimtelijke ordening.

Binnen de groep van de permanente campingbewoners vinden we een groep sociaal verwaarloosde mensen, en iedereen moet in dat verband vanuit zijn bevoegdheid zijn verantwoordelijkheid opnemen. De grootste verdedigers van de campingbewoners zijn de campinguitbaters of -uitbuiters. Mensen verkopen hun huizen om relatief goedkoop een zeer mooie en omgebouwde caravan te gaan bewonen. Die mensen verkopen hun huis voor een bepaald bedrag en maken winst. Op de camping kunnen ze dan voor 20.000 frank per maand in een groene omgeving wonen. Dat is de uitbuiting die daar plaatsvindt.

De heer Jan Roegiers : Wie 20.000 frank per maand kan uitgeven aan een caravan, is niet bepaald een sukkelaar. Het gaat dus niet over die mensen.

Minister Renaat Landuyt : Vergis u niet van groep. Als het in de gemeente van de genoemde senator zo is dat het over sukkelaars gaat die niet eens 20.000 frank per maand hebben, dan is er toch een probleem met de sociale politiek van die gemeente. De gemeente in kwestie tolereert op dat ogenblik dat mensen die via het OCMW zouden moeten worden geholpen, verkommeren in een barak. Daar komt het dan toch op neer. De gemeente maakt ten aanzien van die 'sociale gevallen' toch een fout, en moet zich in dat geval ook niet wegstoppen achter de uitvoering van het campingdecreet, want dat heeft er niets mee te maken.

De voorzitter : Ik denk dat de vraagsteller een sociaal bewogen pleidooi houdt en dat de minister een juridisch pleidooi houdt.

Als ik me niet vergis, is 50 percent van de campingbewoners niet op de camping gedomicilieerd. Dat zijn volgens mij de sukkelaars.

Minister Renaat Landuyt : Dat zou kunnen. Ik roep alle gemeenten op om de campings te bezoeken. Ik kan dat niet weten.

Er zijn ongeveer 2000 mensen gedomicilieerd op campings. Sommige mensen kunnen zich daar niet domicilieren, omdat ze zich in een overgangsfase bevinden. We vragen dus aan de gemeenten om samen met de Vlaamse overheid hun socialehuisvestingspolitiek te bekijken. De mensen in kwestie moeten voorrang krijgen bij het toewijzen van sociale woningen.

De heer Jan Roegiers : Minister Anciaux heeft die mensen al prioriteit verleend. Bij de VHM is in een bedrag voorzien om juist die problematiek op te lossen. Er loopt in dat verband een project, namelijk Zemst I.

Minister Renaat Landuyt : Ik weet niet wie we de trage vooruitgang moeten verwijten. Er hangt een vreemd sfeertje rond deze zaak. Het gaat om een lastig probleem dat de gemeenten moeten oplossen. Ze zouden het probleem uiteraard liever niet oplossen en die mensen daar gewoon laten wonen.

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Ik denk dat we een onderscheid moeten maken tussen toeristische campings en verblijfcampings. Voor de toeristische campings moet worden gestreefd naar kwaliteit en niet-permanente bewoning. We hebben geen andere keuze. Voor andere campings moeten we een uitdovingsbeleid trachten te voeren.

Er wonen op de campings inderdaad een aantal 'sociale gevallen', en daar moet de sociale huisvesting een oplossing voor zoeken. Er wonen op de campings natuurlijk ook een groot aantal mensen die geen sociale gevallen zijn, maar die gewoon een goedkope natuurwoning hebben.

Wij hebben het RSV niet goedgekeurd, maar degenen die dat wel hebben gedaan, moeten weten wat

ze hebben goedgekeurd. Al wat zonevreemd is, moet verdwijnen. Er zijn al wat veranderingen gekomen, maar die zijn beperkt.

We moeten het toeristische aspect loskoppelen van het woonaspect. Anders kunnen we geen toeristisch beleid voeren.

Minister Renaat Landuyt : We zijn allemaal even sociaal, maar we moeten elkaar goed begrijpen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.20 uur.*
